FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT JEAN MISCHO

föredraget den 15 maj 2001 [1]

1. Rådets förordning (EEG) nr 1785/81 av den 30 juni 1981 om den gemensamma marknaden för socker (nedan kallad grundförordningen) [2] syftar till att genomföra de jordbrukspolitiska målen inom denna sektor, vilka framför allt är att garantera tillverkarna en skälig levnadsstandard och säkerställa tillgången på socker till rimliga priser för konsumenterna med hjälp av ett system med pris- och avsättningsgarantier beroende på hur stora produktionskvoter företag etablerade i de olika medlemsstaterna tilldelas.

2. För varje regleringsår, vilket löper från den 1 juli ett år till den 30 juni det följande året, tilldelas varje medlemsstat en kvot A-socker, baserad på förbrukningen inom gemenskapen, och en kvot B-socker. Medlemsstaterna skall anvisa en A-kvot och en B-kvot till vart och ett av de företag som är etablerade på deras territorium.

3. Den mängd socker som ett företag i förekommande fall tillverkar utöver summan av sina A- och B-kvoter kallas C-socker. Artikel 24.1 i grundförordningen föreskriver närmare bestämt följande:

"I denna förordning avses med

a) A-socker...: den mängd socker... som företaget i fråga tillverkar inom ramen för sin A-kvot och som hänför sig till ett visst regleringsår.

b) B-socker...: den mängd socker... som företaget i fråga tillverkar utöver sin A-kvot men inom ramen för summan av sin A-kvot och B[-]kvot och som hänför sig till ett visst regleringsår.

c) C-socker...: den mängd socker... som företaget i fråga tillverkar utöver summan av sin A-kvot och B-kvot och som hänför sig till ett visst regleringsår."

1 Originalspråk: franska.

2 — EGT L 177, s. 4; svensk specialutgåva, område 3, volym 13, s. 110.

4. Avsättningsvillkoren varierar beroende på vilken kategori sockret skall hänföras till. Med stöd av grundförordningen gynnas A- och B-socker av en mängd stödsystem. Socker som produceras som A-socker garanteras ett mer omfattande stöd än B-socker.

5. Interventionsorganen är skyldiga att köpa upp socker till ett garanterat pris och exporten underlättas genom exportbidrag som ger tillgång till världsmarknaden. Eftersom den gemensamma organisationen skall finansiera sig själv, är det tillverkarna själva som får bära kostnaden för dessa åtgärder med hjälp av ett komplicerat avgiftssystem.

6. För C-socker gäller helt andra regler. Dels omfattas inte C-sockret av några stödåtgärder, dels får det inte avsättas på gemenskapens inre marknad. Ett företag som under ett visst regleringsår har tillverkat C-socker, kan antingen exportera det till tredje land, vilket utesluter möjligheten till exportbidrag, eller överföra det till sin A-kvot påföljande regleringsår.

7. Om sockret i fråga ändå avsätts på den inre marknaden likställs det med det socker som importeras från tredje land, vilket betyder att det kommer att påföras samma avgift som tas ut vid import.

8. Sådana grundläggande skillnader, som de som finns mellan de olika sockerkategorierna, finns även mellan de olika betor som används till sockertillverkningen.

9. Sockertillverkarna är skyldiga att betala ett minimipris för betor som skall förädlas till A- och B-socker, där priset i det ena fallet är högre än i det andra. Någon sådan skyldighet finns inte för betor som skall förädlas till C-socker.

10. Den gemensamma organisationen av marknaden för socker skyddar — trots att den avser den förädlade produkten — därigenom jordbrukarna.

11. Företaget British Sugar plc (nedan kallat British Sugar) i Förenade kungariket är ensam innehavare av samtliga A- och B-kvoter som tilldelats denna medlemsstat.

12. Under senare delen av år 1992 insåg företaget att det, med tanke på mängden betor som levererades, var tvunget att tillverka en sockerkvantitet långt utöver företagets A- och B-kvoter och att det därför skulle komma att förfoga över en väldigt stor kvantitet C-socker, som, såvida den inte överfördes till påföljande regleringsår, måste exporteras till tredje land.

13. Företaget försökte således finna avsättningsmöjligheter för sitt sockeröverskott med hjälp av sina handelsagenter, vilket var helt legitimt.

14. Företaget ansökte om exportlicenser den 16 oktober 1992 och därefter den 26 november 1992 för sammanlagt 20 000 ton C-socker. Även om C-socker inte omfattas av något exportbidrag var licenserna nödvändiga för den planerade exporten, eftersom den enligt artikel 13.1 i grundförordningen endast får ske mot uppvisande av en exportlicens. Detta ger de behöriga myndigheter med uppgift att förvalta den gemensamma organisationen av marknaden möjlighet att följa utvecklingen av handeln med tredje land.

15. Det var inte första gången som British Sugar exporterade C-socker. Den totala produktionen hade vid ett tidigare tillfälle överstigit företagets A- och B-kvoter. C-sockret hade dock alltid exporterats först sedan företagets produktion verkligen hade överstigit kvoterna.

16. Ändå kontaktade British Sugar under det fjärde kvartalet år 1992 Intervention Board for Agricultural Produce (nedan kallat IBAP), det nationella interventionsorgan som är behörigt enligt grundförordningen och Ministeriet för jordbruk, fiske och livsmedel, som i sin tur vände sig till kommissionen för att, enligt egen utsago, ta reda på om det var möjligt att exportera C-socker innan den verkliga sockerproduktionen hade överstigit de sammanlagda A- och B-kvoterna.

17. Det är inte klarlagt vilken information IBAP fick. Medan British Sugar hävdar att det försäkrades om att förfarandet i fråga var lagenligt, förnekar de administrativa myndigheterna som kontaktades att de skulle ha gjort några sådana utfästelser, utan påstår att de endast uttalade sig om möjligheten att ingå försäljningsavtal för export av C-socker innan sockret har producerats, vilket naturligtvis inte är samma sak.

18. British Sugar erhöll emellertid de sökta licenserna, trots att artikel 4 i kommissionens förordning (EEG) nr 2630/81 av den 10 september 1981 om särskilda tillämpningsföreskrifter för systemet med import- och exportlicenser för socker[3] föreskriver följande: "En exportlicens får utfärdas för C-socker... först sedan den berörda tillverkaren hos den behöriga myndigheten har kunnat styrka att den kvantitet för vilken licensen söks, eller en mot denna svarande kvantitet, faktiskt har producerats utom ramen för företagets A- och B-kvoter, med beaktande i förekommande fall... av de kvantiteter som förts över till det aktuella regleringsåret."

3 — EGT L 258, s. 16; svensk specialutgåva, område 3, volym 14, s. 3.

19. Mot uppvisande av ifrågavarande licenser exporterade British Sugar 16 650,465 ton socker före den 7 januari 1993, vilket var den tidpunkt då företaget uppnådde en produktionsvolym som motsvarade företagets sammanlagda A- och B-kvoter.

20. Eftersom British Sugar uppfyllde alla tullformaliteter och kunde bevisa att de kvantiteter för vilka licenserna var utfärdade hade lämnat gemenskapen, frisläppte IBAP de säkerheter som företaget hade tvingats ställa för att få licenserna i fråga.

21. British Sugar utgick följaktligen ifrån att det, i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen, hade exporterat 16 650,465 ton C-socker och beaktade denna export i sin marknadsföring, så att avsättningen på den inre marknaden vid slutet av regleringsåret inte skulle överstiga de sammanlagda A- och B-kvoterna.

22. Därefter fann — om man följer den kronologi som jag för närvarande inte behöver gå in på — emellertid IBAP att British Sugars exporter inte skett på ett korrekt sätt, eftersom British Sugar inte kunde exportera C-socker före den 7 januari 1993.

23. Enligt IBAP skall den ovannämnda artikel 24 i grundförordningen tolkas på så sätt att ett företag inte kan förfoga över något C-socker innan produktionsvolymen överstiger dess sammanlagda A- och B-kvoter. Licenserna som British Sugar erhöll under det sista kvartalet år 1992 kunde inte användas för att exportera C-socker före den 7 januari 1993.

24. IBAP anser därför att British Sugar i själva verket exporterade kvotsocker före detta datum. Det så kallade C-sockret borde därför i stället klassificeras som kvotsocker.

25. För det sockret hade exportbidrag och monetära utjämningsbelopp kunnat beviljas. British Sugar ansökte inte härom, eftersom bolaget trodde sig exportera C-socker.

26. Följden av IBAP:s omklassificering är att en viss mängd av det socker som British Sugar avsatte på den inre marknaden,

närmare bestämt 16 650,465 ton, borde betecknas som C-socker.

27. Om man lägger samman den mängd socker som British Sugar avsatte som kvotsocker, och som motsvarar de sammanlagda A- och B-kvoterna, med den mängd som British Sugar felaktigt hänförde till C-socker, kan man konstatera att kvoterna har överstigits.

28. Eftersom British Sugar inte utnyttjade de möjligheter som finns i gemenskapslagstiftningen för överskottet i fråga, det vill säga möjligheten att överföra det till A-kvoten påföljande regleringsår eller exportera det utanför gemenskapen, är det enligt IBAP att anse som C-socker som har avsatts på den inre marknaden.

29. Artikel 3.1 i kommissionens förordning (EEG) nr 2670/81 av den 14 september 1981 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för sockerproduktion utöver kvoten [4] i dess lydelse enligt förordning (EEG) nr 3892/88 [5] skall tillämpas på en sådan avsättning. Artikeln lyder enligt följande:

"Den berörda medlemsstaten skall, för de kvantiteter som enligt innebörden i artikel 1.1 har avsatts på den inre marknaden, påföra en avgift som skall vara lika med summan av

a) för C-socker, per 100 kg,

— den högsta importavgift som gäller för 100 kg vitsocker eller, alltefter omständigheterna, råsocker under den period som omfattar det regleringsår under vilket sockret i fråga producerades samt de nästföljande sex månaderna, och

— 1,25 ecu,"

30. Med stöd av ovanstående resonemang påförde IBAP British Sugar en avgift på 6 641 608,10 GBP. British Sugar har motsatt sig att betala denna avgift.

31. Enligt British Sugar innehåller inte grundförordningen något förbud mot att exportera C-socker innan företaget producerat så mycket att dess A- och B-kvoter

4 — EGT L 262, s. 14; svensk specialutgåva, område 3, volym 14, s. 11.

5 — EGT L 346, s. 29; svensk specialutgåva, område 3, volym 28, s. 12.

är fyllda, såvida det vid regleringsårets slut kan bevisa att det verkligen har tillverkat den erforderliga kvantiteten och avsatt den som A- och B-socker, vilket British Sugar faktiskt har gjort.

32. British Sugar har bestritt att IBAP kan omklassificera socker, som med stöd av erforderliga handlingar har exporterats som C-socker, till A- och B-socker och samtidigt hänföra socker, som avsatts som A- och B-socker, till C-socker, i syfte att påföra en straffavgift.

33. British Sugar har dessutom gjort gällande att företaget, om det går att genomföra en sådan omklassificering, borde ha rätt att i efterhand söka de exportbidrag som det skulle ha kunnat göra anspråk på om det socker som exporterades som C-socker i stället hade hänförts till kvotsocker, trots att varken kommissionens förordning (EEG) nr 3665/87 av den 27 november 1987 om gemensamma tillämpningsföreskrifter för systemet med exportbidrag för jordbruksprodukter [6] eller någon annan gemenskapsbestämmelse tillåter att de nationella myndigheterna i efterhand godtar en exportdeklaration för dessa stöd.

34. De stöd som företaget hade kunnat göra anspråk på uppgår, enligt företagets egna beräkningar, till omkring 6 miljoner GBP, vilket borde dras av från den summa som IBAP begär till följd av att C-socker har avsatts på den inre marknaden.

35. Eftersom IBAP har vägrat att ompröva sitt beslut om att driva in 6 641 608,10 GBP, har British Sugar väckt talan vid High Court of Justice, Queen's Bench Division (Crown Office).

36. Den nationella domstolen, som anser att svaren på frågor avseende tolkningen och giltigheten av vissa gemenskapsbestämmelser är av avgörande betydelse för tvistens lösning, har genom denna begäran om förhandsavgörande ställt en rad frågor, vilka inte omedelbart skall detaljgranskas, eftersom många av dem är beroende av hur domstolen svarar på en annan fråga. Frågorna rör i huvudsak fyra problem.

37. Den nationella domstolen vill veta

— om ett företag, under ett regleringsår, kan hänföra socker till C-socker i syfte att exportera det, även om det inte har producerat socker utöver företagets sammanlagda A- och B-kvoter,

6 — EGT L 351, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 24, s. 216.

— om interventionsorganet i förevarande fall bryter mot en eller flera allmänna gemenskapsrättsliga principer genom att påföra British Sugar en avgift med stöd av artikel 3.1 i förordning nr 2670/81, och, för det fall en sådan avgift kan påföras, om avgiften skall beräknas enligt bestämmelsens ordalydelse eller om den skall justeras med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet,

— om beslutet att påföra företaget en avgift med stöd av den ovannämnda artikeln 3.1 togs för sent,

— om British Sugar, trots att det inte inkom med någon ansökan innan exporten ägde rum, kan göra anspråk på exportbidrag för socker som IBAP har klassificerat som kvotsocker, men som företaget självt betraktade som C-socker vid exporttillfället.

"1) Får ett företag som tilldelats en kvot av en nationell myndighet, enligt regelsystemet för socker inom gemenskapen och i synnerhet enligt artikel 24.1 c i rådets förordning (EEG) nr 1785/81 av den 30 juni 1981, hänföra socker till C-socker om det sockret har tillverkats under ett regleringsår före det att företaget faktiskt har fullgjort tillverkningen av en volym socker som motsvarar summan av dess A- och B-kvoter?"

39. Artikel 4 i förordning nr 2630/81, som citeras ovan, borde ge ett fullständigt klart svar på den frågan, eftersom en exportlicens får utfärdas för C-socker först sedan "den kvantitet för vilken licensen söks... faktiskt har producerats utom ramen för företagets A- och B-kvoter".

40. Men denna förordning innehåller endast tillämpningsföreskrifter utfärdade av kommissionen och dessa kan inte som sådana ändra grundförordningen, på vilken de grundas.

Den första frågan

38. Den nationella domstolens första fråga kräver onekligen ett svar. Frågan lyder enligt följande:

41. Om förordningen i fråga, när det gäller C-sockrets användning, inför ett i förhållande till grundförordningen, och särskilt dess artikel 24.1 c, otillåtet villkor skall

den, vilket den nationella domstolen har insett med tanke på en av de frågor som den ställt, för det fall dess första fråga besvaras jakande, förklaras ogiltig.

42. Med andra ord kan man inte åberopa en kommissionsförordning med tillämpningsföreskrifter till stöd för en tolkning av en grundförordning, eftersom kommissionens tolkning av en rådsförordning, även om den sällan är felaktig, inte kan användas som bevisning.

43. Detsamma gäller för artikel 2 i kommissionens förordning (EEG) nr 65/82 av den 13 januari 1982 om tillämpningsföreskrifter för överföring av socker till påföljande regleringsår,[7] som Förenade kungariket har åberopat till stöd för IBAP:s tolkning av artikel 24.1 c.

44. Hur skall, efter detta klargörande, artikel 24.1 c i grundförordningen tolkas?

45. Först och främst skall det erinras om att denna bestämmelse inte uttryckligen föreskriver att produktionen av de olika sockerkategorierna skall ske i någon särskild ordning. Den enda tidsperiod den hänvisar till är regleringsåret. Med hänsyn till att, vilket British Sugar har påpekat, socker är en homogen produkt och att det således inte går att särskilja A-, B- och C-socker från varandra rent fysiskt vid regleringsårets slut, delas produktionen upp genom ett antal matematiska beräkningar. Om företagets produktion understiger dess A-kvot, har det bara tillverkat A-socker. Om företagets produktion överstiger dess A-kvot, har det även producerat B-socker och om produktionen överstiger företagets sammanlagda A- och B-kvoter, har företaget producerat C-socker. Mängden C-socker räknas således fram genom att dra ifrån företagets sammanlagda A- och B-kvoter från dess totala produktion.

46. Förekomsten av C-socker är avhängig av att produktionen överstiger de sammanlagda A- och B-kvoterna.

47. Överskridandet är i sig, även det en realitet. Det är en sak att, med hänsyn till hur mycket betor som skördas och levereras till företaget, räkna med att C-socker kommer att ingå i den totala produktionsvolymen vid regleringsårets slut. Men det är en annan sak att verkligen ha producerat en sockervolym som överstiger A- och B-kvoterna och alltjämt ha råvaror för en fortsatt produktion, och således producera

7 — EGT L 9, s. 14; svensk specialutgåva, område 3, volym 14, s. 206.

socker som måste klassificeras som C-socker, eftersom den inte kan klassificeras som A- eller B-socker.

48. Med hänsyn till vilka återverkningar som klassificeringen av ett företags sockerproduktion får för den gemensamma organisationen av marknaden för socker, i synnerhet vad gäller de avgifter som tillverkarna skall betala för att säkerställa att den gemensamma organisationen finansierar sig själv och de villkor under vilka socker får exporteras, kan man inte godta att en producent kan åberopa sina egna teorier om hur mycket den kommer att ha tillverkat vid regleringsårets slut, i syfte att efter eget huvud, det vill säga mer eller mindre godtyckligt, hänföra en sockermängd som tillverkats vid ett visst tillfälle till A-, B- eller C-socker.

49. Det kan visserligen inte hävdas att det hade varit omöjligt att ge producenterna en sådan handlingsfrihet. Rådet hade mycket väl kunnat avfatta förordningen på ett annat sätt än det gjorde och tillåta producenter att när som helst under regleringsåret för en mängd socker tillämpa de regler som gäller för C-socker när de bedömer att de kommer att tillverka en mängd socker som överstiger deras sammanlagda A- och B-kvoter.

50. Men om företagen hade fått det ansvaret, hade rådet definitivt bemödat sig om att fastställa vilka konsekvenserna skulle bli för de företag som missbedömt sin produktionsvolym på så sätt att den i själva verket understiger den beräknade.

51. Mot bakgrund av att olika regelsystem gäller för olika sockerkategorier, kan man knappast föreställa sig att rådet skulle gett företagen möjlighet att, helt ostraffat, medvetet hänföra sin produktion till det regelsystem som vid ett visst tillfälle ger flest fördelar. Om ett sådant beteende accepterades skulle de mycket komplexa regelsystem som GOM utgörs av aldrig fungera.

52. Dessa överväganden räcker för att komma fram till att artikel 24.1 c i grundförordningen underförstått innehåller regler för i vilken tidsordning produktionen sker och således för hur de olika sockerkategorier som ett visst företag har tillverkat får disponeras.

53. Om det behövs skulle man, vilket den franska regeringen har uppmärksammat, kunna finna belägg för en sådan tidsordning i övervägandena i rådets förordning (EEG) nr 192/82 av den 26 januari 1982 om ändring av förordning nr 1785/81 om

den gemensamma organisationen av marknaden för socker. [8]

54. Häri har rådet nämligen uttalat att det finns anledning att avskaffa starttidpunkten, som är den 1 februari, för den obligatoriska lagringen av B-socker och överfört C-socker så att de producenter som, beroende på inom vilken region de är etablerade, påbörjar sin produktion tidigt kan utnyttja möjligheten att överföra sockret "så snart som deras produktion överstiger A-kvoterna".

55. Förenade kungariket och den franska regeringen har åberopat flera skäl till varför ett företag inte kan hänföra en del av sin produktion under ett visst regleringsår till systemet för C-socker förrän det producerat en kvantitet socker som motsvarar dess sammanlagda A- och B-kvoter.

56. Dessa skall inte redovisas här, av två skäl.

57. För det första är de av ytterst varierande relevans. Det förefaller exempelvis föga övertygande att påstå att tillgången på marknaden skulle äventyras om C-socker skulle få exporteras innan A- och B-kvoterna var fyllda, med hänsyn till alla de risker som detta skulle medföra för målen med den gemensamma jordbrukspolitiken, trots att det inte har bestritts att A-socker kan exporteras så fort det har tillverkats och dessutom bli föremål för exportbidrag, vilket British Sugar lätt hade kunnat påvisa.

58. Det är visserligen sant att exporten av kvotsocker kan begränsas vid behov, just för att säkerställa tillgången på den inre marknaden, men C-socker skulle också kunna bli föremål för en sådan åtgärd.

59. Dessutom verkar åtgärden, även om den är riktig, inte ha någon avgörande betydelse, eller åtminstone vara mindre övertygande än vad en ingående tolkning av artikel 24.1 c i grundförordningen är. De hänvisar till de samband som finns mellan olika system i den gemensamma organisationen, vilket förutsätter långa resonemang som jag inte vill föra, eftersom de endast stöder en lösning som enligt min mening redan är tillräckligt underbyggd.

60. Min slutsats beträffande den första frågan innebär att jag direkt kan gå vidare

8 — EGT L 21, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 14, s. 209.

till den tredje och den fjärde frågan. Dessa frågor, som är intimt förknippade med den första och den andra, ställs endast i fall den första besvaras jakande.

Den tredje och den fjärde frågan

61. Dessa två frågor lyder enligt följande:

"3) Om svaret på fråga 1 och fråga 2 är nej, har den nationella myndigheten mot bakgrund av förutsättningarna i förevarande fall, genom att hävda att det socker som exporterats som C-socker utgjorde A- och B-kvotsocker och/eller sedan begära att en avgift påförs, enligt artikel 3 i kommissionens förordning (EEG) nr 2670/81 av den 14 september 1981, för underlåtenheten att avsätta C-socker utanför gemenskapen, åsidosatt en eller flera av följande allmänna gemenskapsrättsliga principer:

a) principen om skydd för berättigade förväntningar

b) rättssäkerhetsprincipen

c) icke-diskrimineringsprincipen

d) proportionalitetsprincipen

e) principen om rätt användning av maktbefogenheter

med den verkan att den påförda avgiften i förevarande fall är ogiltig och inte verkställbar?

4) Om svaret på fråga 1 är nej, vad gäller då vidare eller alternativt:

a) Har den nationella myndigheten egen bestämmanderätt att variera storleken på den avgift som skall påföras enligt artikel 3 i kommissionens förordnig (EEG) nr 2670/81?

b) Om svaret på fråga 4 a är ja, vilka omständigheter får den nationella myndigheten beakta när den utövar en sådan rätt, särskilt mot

bakgrund av förhållanden i förevarande fall?

c) Om svaret på fråga 4 a är nej, är artikel 3.1 i förordning nr 2670/81 ogiltig i den mån den kräver att en nationell myndighet skall påföra en avgift trots att mängden avsatt socker på den inre marknaden i praktiken inte överstiger summan av den aktuella tillverkarens A- och B-kvoter?"

62. I enlighet med den nationella domstolens önskemål skall det först utredas huruvida viljan att ålägga British Sugar en avgift, oavsett vilket belopp det rör sig om, med stöd av artikel 3 i förordning nr 2670/81, strider mot någon av de allmänna gemenskapsrättsliga principer som anges i begäran om förhandsavgörande mot bakgrund av omständigheterna i det aktuella målet.

63. Dessa omständigheter har redogjorts för ovan och skall således inte upprepas, förutom för att konstatera att de exporter som British Sugar genomförde före den 7 januari 1993 på intet vis kan betraktas som C-sockerexporter, oavsett vad som stod i de handlingar som uppvisades i samband därmed, och för att erinra om att British Sugar, i ett brev till kommissionären Liikanen av den 30 maj 1997, som bilagts målet vid den nationella domstolen, gjorde följande uttalande:

"To date, we have not met anyone in a position of responsibility who disagrees with the following key points:

The classification of this particular sugar was a mistake which should not have been made by a company of our size and experience."

64. Det är således klarlagt att British Sugar har åsidosatt gemenskapsrätten och att bolaget medger att åsidosättandet i fråga, i bästa fall, beror på ett misstag som det aldrig borde ha begått.

65. Detta påstående räcker för att utesluta att en eventuell påföljd för dessa åsidosättanden skulle innebära ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar.

66. British Sugar måste ha varit medvetet om att det inte handlade i enlighet med gemenskapslagstiftningen, eftersom det för

att göra det endast hade behövt känna till vad som stod i artikel 4 i förordning nr 2630/81, vilken avser just A- och B-socker som har producerats. Det är således svårt att se hur företaget samtidigt kunde tro att brottet i fråga inte skulle leda till påföljd.

67. Det är lika svårt att förstå hur en påföljd, som uttryckligen föreskrivs i gemenskapslagstiftningen, skulle kunna innebära ett åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen. Man kan omöjligen fastställa en princip som säger att när en kontrollmyndighet reagerar mot ett upptäckt lagbrott i efterhand, åsidosätter varje åtgärd som vidtas för att den skyldige ska få ta konsekvenserna av sitt handlande, i enlighet med lagstiftningen på området, rättssäkerhetsprincipen.

68. Det är bara under speciella omständigheter som denna princip begränsar dessa möjligheter och jag kommer i det följande att undersöka huruvida det föreligger några sådana omständigheter i det aktuella målet.

69. Det förhållandet att IBAP omklassificerade de omtvistade exporterna, vilket automatiskt ledde till att British Sugar ådrog sig en påföljd, har visserligen skadat företaget, men en överträdare kan inte opponera sig mot att den till slut, det vill säga när lagbrottet upptäcks av kontrollmyndigheterna, påförs en avgift på grund av dess egna handlingar.

70. British Sugars påstående att icke-diskrimineringsprincipen har åsidosatts, eftersom påföljden är identisk med den påföljd som ett företag ådrog sig som, i motsats till British Sugar, faktiskt avsatte en större mängd socker på den inre marknaden än vad dess A- och B-kvoter tillät, kan inte godtas.

71. I dom av den 29 januari 1998 i målet Südzucker, [9] som rörde export av socker till tredje land, fastställde nämligen domstolen att en tillverkare inte kan undgå en tillämpning av artikel 3 i förordning nr 2670/81 med hänsyn till sitt faktiska agerande när exporten inte uppfyller de tullformaliteter som enligt gemenskapslagstiftningen skall vara uppfyllda när företaget i fråga exporterar C-socker.

72. British Sugar söker således förgäves stöd för påståendet att det, med hänsyn till att det inte avsatte mer socker än dess A- och B-kvoter tillät på den inre marknaden, utsattes för diskriminering.

9 — Mål C-161/96 (REG 1998, s. I-281).

73. Mot bakgrund av domen i det ovannämnda målet Südzucker förefaller det minst lika utsiktslöst att åberopa proportionalitetsprincipen.

74. Domstolen fastställde nämligen i den domen att iakttagandet av de tullformaliteter som föreskrivs för C-socker utgör en huvudskyldighet, som, om den inte iakttas, skall leda till påföljd i enlighet med artikel 3 i förordning nr 2670/81, varför det är svårt att förstå, vilket kommissionen har påpekat, hur det skulle kunna strida mot proportionalitetsprincipen att ådöma en sådan påföljd när, såsom i förevarande fall, företaget i fråga påstår sig ha exporterat C-socker, trots att det uppenbarligen inte var C-socker.

75. När det slutligen gäller principen om förbud mot maktmissbruk, förstår jag inte hur det förhållandet att en administrativ myndighet tillämpar en i gemenskapslagstiftningen föreskriven påföljd skulle kunna utgöra maktmissbruk, när samtliga villkor för att tillämpa nämnda påföljd är uppfyllda.

76. British Sugar har emellertid, sedan det hade konstaterats att den omtvistade exporten rörde kvotsocker, inte förnekat att det vid framräkningen av den totala produktionen under regleringsåret 1992/1993 uppkom C-socker som, på grund av omständigheter som knappast låg helt utanför British Sugars kontroll, varken hade förts över eller exporterats.

77. Eftersom jag anser att den tredje frågan skall besvaras nekande, måste jag gå vidare till den fjärde frågan, som i stället för påföljdens principiella tillämplighet rör dess tillämpning mot bakgrund av omständigheterna i det aktuella fallet.

78. Det skall först och främst erinras om att de nationella myndigheterna inte har något som helst utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller avgiftens storlek enligt lydelsen av artikel 3 i förordning nr 2670/81. Med hänsyn till hur den nationella domstolen har formulerat frågan borde därför artikelns giltighet ifrågasättas.

79. Det tänker jag emellertid inte göra. Det är enligt min mening inte avsaknaden av en uttrycklig möjlighet att justera beloppet i artikel 3 som utesluter en sådan möjlighet.

80. Artikel 3 skall nämligen, liksom alla andra sekundärrättsregler, tolkas och tillämpas med iakttagande av de överordnade bestämmelserna, i vilka de allmänna rättsprinciperna naturligtvis ingår.

81. Mot bakgrund av omständigheterna i förevarande fall förefaller proportionalitetsprincipen vara tillämplig.

82. Visserligen har jag nyss hävdat att denna princip inte åsidosätts när ett företag, som inte kan påstå att det har exporterat C-socker, trots att det faktiskt har exporterat socker som enligt dess egen uppfattning inte var A- eller B-kvotsocker, påförs en avgift med stöd av artikel 3 i förordning nr 2670/81. Mitt resonemang befann sig då på ett principiellt plan.

83. Nu handlar det om den faktiska storleken på avgiften och därför kan man inte bortse från de mycket speciella omständigheter under vilka British Sugar begick sina överträdelser.

84. Om dessa överträdelser begicks medvetet skall påföljden naturligtvis inte ändras.

85. Inte heller skall påföljden ändras om överträdelsen enbart tycks bero på ett otillåtet misstag, det vill säga företagets oaktsamhet, eftersom företaget i så fall bara har sig självt att skylla.

86. I förevarande fall verkar situationen vara något annorlunda. Företaget är uppenbarligen inte ensamt vållande. Av omständigheterna i målet vid den nationella domstolen framgår att IBAP har medverkat till att kvotsocker, som felaktigt exporterades under benämningen C-socker, exporterats. Det framgår inte varför interventionsorganet utfärdade exportlicenserna trots att ansökningarna inte innehöll de erforderliga bevisen enligt artikel 4 i förordning nr 2630/81, eller varför det frisläppte säkerheterna, det vill säga varför det ansåg att British Sugar, trots att det hade fått reda på att det var först den 7 januari 1993 som företaget hade producerat så mycket socker att dess A- och B-kvoter var fyllda, hade handlat formenligt.

87. Interventionsorganet var möjligen också försumligt, men det leder inte i det här fallet till att British Sugars avgift bör ändras, eftersom Interventionsorganets försumlighet endast förvärrar den senares, för vilken artikel 3 i förordning nr 2670/81 med rätta föreskriver en avgift i enlighet med den beräkningsmetod som avses däri.

88. Men det är möjligt att IBAP:s handlande inte var försumligt, utan helt enkelt felaktigt. Om det är på det viset bör proportionalitetsprincipen tillämpas, inte för att befria British Sugar från hela betalningen, utan för att ändra storleken på det belopp som skall påföras.

89. Enligt min mening ankommer det på den nationella domstolen, såsom den mest lämpade, att bedöma IBAP:s agerande. Om den nationella domstolen, efter en ingående granskning av IBAP:s agerande gentemot British Sugar, kommer fram till att IBAP gjort sig skyldigt till ett uppenbart fel, har den inte bara möjlighet att ändra beloppet enligt gemenskapslagstiftningen, utan är också skyldig att göra detta. Den gemensamma organisationen av marknaden för socker är enligt min mening, även om ordvalet kan kännas upprörande, en form av planekonomi och när denna administreras av offentliga myndigheter måste deras eventuella fel beaktas.

90. Men i efterhand kanske dessa överväganden visar sig vara överflödiga. Allt beror på svaret på den femte frågan.

Den femte frågan

91. Den femte frågan har följande lydelse:

"Är den nationella myndigheten, mot bakgrund av förhållandena i det aktuella fallet, förhindrad att påföra en avgift enligt artikel 3.1 i kommissionens förordning nr 2670/81 om den inte har underrättat företaget om en sådan avgift inom den period som anges i artikel 3.2 i förordning nr 2670/81, det vill säga före den 1 maj det aktuella året, och/eller är företaget befriat från skyldigheten att betala en sådan avgift under dessa förhållanden?"

92. När det gäller den avgift som skall påföras tillverkare som har avsatt C-socker på den inre marknaden enligt artikel 3.1 i förordning nr 2670/81, skall det erinras om att artikel 3.2 i samma förordning föreskriver följande:

"Den berörda medlemsstaten skall före den 1 maj som närmast följer efter den i artikel 1.1 b angivna 1 januari, underrätta de tillverkare som är skyldiga att betala

avgiften enligt punkt 1 om det totala belopp som skall erläggas. Tillverkarna i fråga skall betala det totala beloppet före den 20 maj samma år."

93. Ingen av parterna i målet vid den nationella domstolen har ifrågasatt att det var genom ett brev daterat den 19 maj 1997 som British Sugar tillställdes en faktura på 6 641 608,10 GBP, ett belopp som hade framräknats på grundval de 16 650,465 ton C-socker som varken hade förts över eller exporterats.

94. Det är även klarlagt att IBAP vid ett möte den 29 september 1994 informerade British Sugar om att bestämmelserna i artikel 3 i förordning nr 2670/81 skulle komma att tillämpas.

95. British Sugar har medgett att IBAP i början av november 1996 informerade det om att det skulle påföras en avgift på över 6 miljoner GBP.

96. När det gäller svaret på den femte frågan har British Sugar gjort gällande att behöriga interventionsorgan på nationell nivå är tvungna att respektera den tidsfrist som föreskrivs i artikel 3.2 i förordning nr 2670/81, såvida det inte föreligger särskilda omständigheter.

97. Sådana omständigheter skulle enligt British Sugar antingen kunna uppkomma om företaget i fråga hade agerat oärligt genom att hemlighålla avsättningen av C-socker på den inre marknaden, eller om interventionsorganet var förhindrat att beräkna avgiften på grund av att det saknades nödvändig information.

98. IBAP kan emellertid inte åberopa några sådana särskilda omständigheter i British Sugars fall, vilket innebär att British Sugar inte skall behöva betala den påförda avgiften.

99. British Sugar ställer sig för övrigt tvivlande till att artikel 3 i förordning nr 2670/81 skall tolkas på så sätt att de nationella interventionsorganen inte har något som helst utrymme för skönsmässig bedömning när de fastställer avgifterna för de företag som avsatt C-socker på den inre marknaden, samtidigt som de inte behöver iaktta den tidsfrist som föreskrivs i nämnda artikel.

100. Förenade kungarikets regering delar inte den uppfattningen. Denna regering gör gällande att de behöriga myndigheterna inte fick kännedom om British Sugars avsättning av C-socker på den inre marknaden förrän i januari 1994, när rapporten från de kontroller som utfördes hos British

Sugar mellan den 26 oktober och den 2 december 1993 hade publicerats.

101. Denna rapport föranledde tullmyndigheterna att utreda huruvida företaget gjort sig skyldigt till bedrägeri med avseende på de monetära utjämningsbelopp som exporten av A-socker före den 1 januari 1993 varit föremål för. IBAP borde därför ha inväntat resultatet av denna utredning innan det vidtog någon av de åtgärder som avses i artikel 3 i förordning nr 2670/81.

102. Redan den 29 september 1994 informerades British Sugar om IBAP:s planer, varvid det klargjordes att IBAP skulle inhämta kommissionens synpunkter innan det beslutade i ärendet.

103. Samtidigt fördes diskussioner mellan British Sugar och tullmyndigheterna vad gäller de oegentligheter som de senare hade uppdagat. Dessa diskussioner fördes ända fram till i maj 1995, då man enades om hur stor avgift British Sugar skulle påföras för sina åsidosättanden av tullbestämmelserna.

104. Kommissionen, som informerades av IBAP i mars 1995 om de oegentligheter som hade framkommit vid de kontroller som hade utförts hos British Sugar under det tredje kvartalet 1993, hade gjort egna efterforskningar med hjälp av enheten för bedrägeribekämpning (UCLAF) och ansåg sig inte ha tillräckligt med beslutsunderlag förrän i juli 1996.

105. När det väl hade fastställts att artikel 3 i förordning nr 2670/81 var tillämplig i British Sugars fall visade det sig nödvändigt att överlägga i flera månader innan man kunde fastställa hur stor avgift företaget var skyldigt att betala, vilket ledde till att fakturan inte sändes förrän i maj 1997.

106. Den tidsfrist som föreskrivs i artikel 3.2 i förordning nr 2670/81 kan enligt kommissionen inte anses bindande. Detta skulle nämligen, eftersom det skulle bli omöjligt att till följd av oegentligheter och i vissa fall bedrägerier driva in avgifter efter detta datum, strida mot ändamålet med artikel 209 a i EG-fördraget (nu artikel 280 EG i ändrad lydelse), som ålägger gemenskapen och medlemsstaterna att bekämpa "bedrägerier och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot gemenskapens ekonomiska intressen".

107. Den aktuella bestämmelsen bör i huvudsak tolkas på så sätt att den ålägger medlemsstaterna en skyldighet att vidta åtgärder inom den föreskrivna tidsfristen,

när de känner till oegentligheterna i fråga. En liknande tolkning gjordes i en dom av den 26 november 1998,[10] som rörde gemenskapens tullagstiftning.

108. Kommissionen anser således att den femte frågan skall besvaras på följande sätt: "[A]rtikel 3.2 i kommissionens förordning nr 2670/81 hindrar inte myndigheterna i en medlemsstat att påföra avgifter efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i denna bestämmelse, när oegentligheterna inte har upptäckts i erforderlig tid."

109. Det svaret hade enligt min mening lika gärna British Sugar kunnat föreslå, under förutsättning att det, för att den nationella domstolen därmed skulle erhålla ett svar som direkt löste tvisten, hade tillagt att underlåtenheten att iaktta tidsfristen inte kunde motiveras i förevarande fall. Det skall även erinras om att den nationella domstolen inte är intresserad av att få veta huruvida beslut kan tas efter utgången av tidsfristen, utan i stället om det i det aktuella fallet var tillåtet att sända fakturan den 19 maj 1997, trots att tidsfristen, enligt den aktuella bestämmelsen, löpte ut den 30 april 1994.

110. Domstolen behöver således inte uttala sig om huruvida den tidsfrist som föreskrivs i artikel 3.2 i förordning nr 2670/81 är ett slutgiltigt datum, vilket British Sugar inte heller har påstått.

111. Det skall endast påpekas att när tidsfrister som fastställts genom förordningar om den gemensamma organisationen av marknaden för socker har förklarats icke slutgiltiga i domstolens rättspraxis,[11] har dessa förklaringar föregåtts av en grundlig undersökning av syftet med den aktuella tidsfristen och de negativa eller positiva effekterna som ett eventuellt överskridande skulle kunna ha för de berörda aktörerna inom denna sektor.

112. Förmodligen fanns rättssäkerhetsaspekter med i bilden när den i målet aktuella tidsfristen fastställdes.

113. Syftet med en tidsfrist är naturligtvis att den skall iakttas och även om den av flera skäl, som dem som kommissionen har åberopat, inte alltid är slutgiltig, är det i vart fall inte befogat att systematiskt godkänna varje tänkbart överskridande av den.

10 — Mål C-370/96, Covita (REG 1998, s. I-7711).

11 — Se till exempel dom av den 6 juli 2000 i mål C-289/97, Eridania (REG 2000, s. I-5409), punkterna 20—34.

114. Det skall omedelbart tilläggas att jag anser att British Sugars tolkning av den tidsfrist som avses i artikel 3.2 i förordning nr 2670/81 är fullt rimlig.

115. Det förefaller nämligen vara nödvändigt att förhindra att aktörer som fullt medvetet begår brottsliga handlingar undslipper påföljd av den enda anledningen att tidsfristen inte har iakttagits.

116. Bedrägerier begås i det fördolda och ett välorganiserat bedrägeri upptäcks förmodligen aldrig eller, om det trots allt upptäcks, alltför sent.

117. Ett bedrägeri som upptäcks inom rimlig tid måste, med hänsyn till hur utstuderat det är, kunna bestraffas även om den tidsfrist som föreskrivs har löpt ut, såvida inte alltför lång tid förflutit mellan bedrägeriet och dess upptäckt. Man skall komma ihåg att inom straffrätten föreskrivs i allmänhet preskriptionstider även för de mest avskyvärda brott.

118. På samma sätt verkar det ofrånkomligt att interventionsorganen i andra fall, som inte rör bedrägerier, inte kan iaktta den aktuella tidsfristen om den med hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet är för kort.

119. Jag tänker i synnerhet på de fall då erforderliga uppgifter för att beräkna avgiften saknas, eller kommer till nämnda organs kännedom just före den 1 maj när tidfristen löper ut.

120. Interventionsorganet kan också, med beaktande av de handlingar som inkommit, begära att aktören skall inkomma med förtydliganden och förklaringar. Det måste utföra kontroller och omprövningar som i de allra flesta fall inte kan göras omedelbart.

121. Det kan inte heller uteslutas att aktören själv agerat för sent, men att det med hänsyn till omständigheterna finns anledning att undersöka om villkoren för force majeure är uppfyllda.

122. Att interventionsorganet väntar med sitt beslut och underrättelsen härav, ligger faktiskt i samtliga dessa fall, vilka definitivt inte är uttömmande, i aktörens eget intresse och kan inte, enligt min mening, utgöra skäl för att ogiltigförklara ett beslut som tagits för sent, såvida dröjsmålet håller sig

inom rimliga gränser. Om det resonemanget godtas, vad blir slutsatsen i det aktuella fallet?

123. Det kan omedelbart konstateras att British Sugar inte avsåg att vilseleda kontrollmyndigheterna med sitt tillvägagångssätt.

124. British Sugar företedde inte några förfalskade handlingar, det organiserade inga nattliga och hemliga transporter, det genomförde inga okontrollerade exporter och hemliga kundleveranser på den inre marknaden, det gömde inte delar av den egna produktionen i hemliga lager. Företaget åsidosatte gemenskapslagstiftningen — om man nu kan uttrycka sig på det viset, med hänsyn till svaret på den första frågan — med öppna kort.

125. Jag vill till och med påstå att IBAP kände till att företaget exporterade C-socker som inte var C-socker. Det skall erinras om att IBAP med jämna mellanrum erhöll information om British Sugars produktionssiffror, att det fick in en ansökan om exportlicenser för C-socker som inte innehöll några bevis för att kvotsockerproduktionen uppnått den erforderliga nivån, att det informerades om att kvotsockerproduktionen uppnådde den erforderliga nivån den 7 januari 1993, att det fick tillbaka dokumenten som bekräftade datumet för exporten och att den verkligen hade genomförts med stöd av de utfärdade exportlicenserna samt att det frisläppte de säkerheter som företaget hade ställt.

126. IBAP godkände faktiskt, åtminstone till en början, British Sugars oegentligheter, eftersom det kunde ha förhindrat dem, om så bara genom att vägra att utfärda de sökta licenserna.

127. Hur otroligt det än verkar, var det förmodligen ingen inom IBAP som, efter det att British Sugar hade upplyst om att kvoterna var fyllda, insåg att de tidigare utfärdade exportlicenserna för C-socker avvek från det normala.

128. Kort sagt har British Sugar åtminstone visat prov på försumlighet, eftersom det trodde att det kunde exportera C-socker före den 7 januari 1993, men IBAP har varit minst lika lättvindigt i utövandet av sin kontrollfunktion.

129. Låt oss säga att IBAP inte hade kunnat upptäcka oegentligheterna kring British Sugars C-sockerexport förrän i slutet av år 1993, när rapporten från de kontroller som utfördes under sista kvartalet år 1993 var färdig.

130. I så fall hade IBAP fyra månader på sig att vidta åtgärder mot oegentligheterna i fråga och skulle i dag inte kunna skylla på att det inte var möjligt att genomföra beräkningar som var nödvändiga för att fastställa hur stor avgift som British Sugar var skyldigt att betala.

131. IBAP hade all den information det behövde för att fastställa exakt hur mycket A- respektive C-socker British Sugar hade exporterat och således hur mycket C-socker som företaget faktiskt hade avsatt på den inre marknaden eller som fanns kvar i lager.

132. Tullmyndigheternas granskning av omständigheterna kring British Sugars export i slutet av år 1992/början av år 1993, borde ha föranlett IBAP att kontrollera om British Sugar följde de regler som IBAP skall övervaka samt vidta åtgärder om det hade visat sig att det förekom oegentligheter.

133. IBAP har emellertid hävdat att det, även sedan det hade informerats om oegentligheterna, inte kunde fatta något beslut förrän i maj 1997. Det är inte sant enligt min mening.

134. Jag kan nämligen inte förstå på vilket sätt tullmyndigheternas undersökning, vilken syftade till att utreda huruvida straffbara handlingar hade begåtts, hindrade IBAP från att vidta administrativa åtgärder mot de oegentligheter som var uppenbara.

135. Med hänsyn till att IBAP kände till allting som British Sugar hade vidtagit under regleringsåret självt, kunde det självt fastställa den kvantitet socker som varken hade överförts eller exporterats och som var nödvändig för att beräkna hur stor avgift som företaget var skyldigt att betala i enlighet med artikel 3 i förordning nr 2670/81.

136. IBAP var slutligen, och framför allt, fullt behörig att tillämpa denna bestämmelse. Det var visserligen inte förbjudet för det att inhämta kommissionens synpunkter, men rättsligt var dessa synpunkter varken nödvändiga eller bindande för IBAP.

137. Det skall nämligen erinras om att det enbart ankommer på de nationella myndigheterna att tillämpa förordningar som rör den gemensamma organisationen av marknaden, såvida de inte innehåller bestämmelser som uttryckligen anger något annat.

138. IBAP var tydligen okunnigt om sin egen behörighet, eftersom det sköt upp beslutet till dess att kommissionen gett klara riktlinjer om hur det skulle agera.

139. Ett dröjsmål på tre månader är absolut inte acceptabelt när det beror på sådan okunskap.

140. Förenade kungarikets regering har emellertid gjort gällande att dröjsmålet huvudsakligen berodde på att British Sugar hade bett IBAP förhandla med kommissionen så att de kunde komma överens om en skälig påföljd.

141. Av den anledningen kan inte British Sugar hävda att beslutet togs för sent, eftersom det låg i British Sugars eget intresse att vänta med beslutet. Jag hyser inga tvivel om att IBAP försökte medla mellan British Sugar och kommissionen efter bästa förmåga och med viss framgång, eftersom kommissionen vid något tillfälle ansåg att British Sugar skulle påföras en ännu högre avgift.

142. Ingenting hindrade emellertid IBAP från att, inom ramen för sitt eget ansvarsområde, tolka och tillämpa artikel 3 inom den föreskrivna tidfristen. IBAP hade mycket väl kunnat ålägga British Sugar den påföljd som avses i den bestämmelsen som en säkerhetsåtgärd och samtidigt fråga kommissionen om det var förenligt med gemenskapslagstiftningen att påföra ett lägre belopp.

143. Ett sådant förfarande hade varit helt korrekt och dessutom skyddat såväl IBAP:s, British Sugars som gemenskapens intressen.

144. Men IBAP valde i stället att vänta med påföljdsbeslutet mot British Sugar orimligt länge, utan att fästa särskilt stor vikt vid kraven på rättssäkerhet.

145. Jag föreslår därför att den nationella domstolens fråga besvaras på så sätt att företaget, med hänsyn till omständigheterna i målet, skall befrias helt från sin skyldighet att betala den påförda avgiften.

146. Även om svaret på den femte frågan räcker för att den nationella domstolen skall kunna lösa den aktuella tvisten, skall jag summariskt granska den sjätte frågan.

Den sjätte frågan

147. Den sjätte frågan lyder enligt följande:

"Mot bakgrund av förhållandena i detta fall, är den nationella myndigheten skyldig att betala ut exportbidrag som företaget skulle ha ansökt om vid tidpunkten för exporten och som skulle ha betalats ut om det socker som angetts som C-socker, och som exporterats enligt en C-sockerlicens, hade betecknats som A- och B-kvotsocker på den grunden att

a) den nationella myndigheten retroaktivt kan godta en exportdeklaration enligt artikel 3 i kommissionens förordning nr 3665/87 och att förhållandena i förevarande fall utgör force majeur som berättigar företaget att förlänga perioden, enligt vilken det skall uppvisa bevis enligt artikel 4 i kommissionens förordning nr 3665/87?

och/eller på den grunden att

b) ett avslag om att betala ut sådana exportbidrag skulle utgöra ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar och/eller rättssäkerhetsprincipen och/eller proportionalitetsprincipen och/eller principen om rätt användning av maktbefogenheter?"

148. De nationella myndigheterna kan aldrig enligt min mening, inte ens med hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet, godta en exportdeklaration i efterhand som inges i syfte att erhålla exportbidrag.

149. Exportbidragen är en viktig regleringsåtgärd för sockermarknaden som, beroende på marknadsutvecklingen, används regelmässigt av kommissionen. Exportbidragen fastställs med beaktande av priset på världsmarknaden och aktörernas exportmöjligheter. Exportbidragets storlek vid en viss tidpunkt är resultatet av kommissionens regleringsåtgärder mellan olika tvingande hänsyn.

150. Att tillåta en aktör att, flera år efter utgången av ett regleringsår, ansöka om bidrag som fastställts vid en viss tidpunkt under detta regleringsår, skulle, om jag får uttrycka mig på det viset, kunna jämföras med en roulettspelare som tillåts spela ut sina marker när kulan väl har ramlat ned och stannat på en siffra.

151. Även om de kvantiteter som British Sugar önskar erhålla bidrag för hade registrerats som sådan export som är berättigad till bidrag vid exporttillfället,

finns det inga belägg för att bidragen hade legat på samma nivå, eftersom det inte går att återuppleva det som har varit.

152. Jag vill inte ens föreställa mig de svårigheter som skulle uppkomma vid beräkningen av de produktionsavgifter som i efterhand visar sig nödvändiga för att finansiera sådana bidrag. Regleringsåret 1992/1993 är definitivt avslutat och det är uteslutet att öppna det igen bara för att British Sugar ska slippa förluster som, vilket skall understrykas, enbart beror på dess egen försumlighet och inte på någon omständighet som skulle kunna betraktas som force majeur.

153. När det gäller de allmänna principer i den nationella rättsordningen som har åberopats mot beslutet att inte bevilja bidrag åt British Sugar, tillåter varken omständigheterna i det aktuella fallet eller de tillämpningsregler som gäller för den gemensamma organisationen av marknaden för socker detta.

154. Så här i slutet av prövningen av de frågor som den nationella domstolen ställt kan det var bra att sammanfatta dessa slutsatser.

155. För det första är det enligt min mening uppenbart att en sockertillverkare inte kan hävda att den avsätter C-socker innan den har fyllt sina A- och B-kvoter. British Sugar har således åsidosatt gemenskapsrätten. Detta bör enligt min mening åtminstone påpekas för den nationella domstolen.

156. Med hänsyn till svaret på den femte frågan, enligt vilket British Sugar befrias från sin betalningsskyldighet på grund av att IBAP:s beslut om att ålägga British Sugar en avgift var kraftigt försenat, verkar det, såvida jag får medhåll på den punkten, inte nödvändigt att besvara den tredje, den fjärde och den sjätte frågan, vilka endast har besvarats för fullständighetens skull.

157. För det fall det ändå anses nödvändigt att besvara dessa frågor anser jag att svaret på den tredje frågan är att British Sugar faktiskt ådrar sig en påföljd. Svaret på den fjärde frågan är att beloppet kan sättas lägre än det belopp som framräknas med tillämpning av den beräkningsmetod som avses i artikel 3 i förordning nr 2670/81, om den nationella domstolen skulle komma fram till att IBAP gjort sig skyldigt till grova felaktigheter. Den sjätte frågan skall besvaras på så sätt att en bidragsansökan som lämnas i efterhand inte kan godtas under några som helst omständigheter.

Förslag till avgörande

158. Med hänsyn till det ovan anförda föreslår jag att domstolen skall besvara den första och den femte frågan, som ställts av High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office) enligt följande:

— enligt gemenskapslagstiftningen för socker, och särskilt artikel 24.1 c i rådets förordning (EEG) nr 1785/81 av den 30 juni 1981 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker, kan inte ett företag som anvisats en kvot av en nationell myndighet hänföra socker som tillverkats under ett visst regleringsår till C-socker innan företaget producerat en mängd socker som motsvarar dess sammanlagda A- och B-kvoter,

— med hänsyn till omständigheterna i det aktuella målet är det förbjudet för den nationella myndigheten att påföra en avgift med stöd av artikel 3.1 i kommissionens förordning (EEG) nr 2670/81 av den 14 september 1981 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för sockerproduktion utöver kvoten, eftersom den inte har agerat inom den tidsram som krävs enligt gemenskapsrätten,

och, om det krävs, ett svar på den tredje, den fjärde och den sjätte frågan, enligt följande:

— när en nationell myndighet fastställer att socker som har exporterats som C-socker var A- eller B-socker och/eller när den vill ålägga en avgift med stöd av artikel 3 i förordning nr 2670/81 på grund av att sockret inte har avsatts

utanför gemenskapen, åsidosätter den varken principen om skydd för berättigade förväntningar, rättssäkerhetsprincipen, icke-diskrimineringsprincipen, proportionalitetsprincipen eller principen om förbud mot maktmissbruk,

— om den nationella domstolen fastställer att det nationella interventionsorganet handlat felaktigt påbjuder detta, med hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet, en sänkning av den avgift som skall åläggas i enlighet med artikel 3.1 i förordning nr 2670/81,

— den nationella myndigheten skall absolut inte, inte ens med hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet, bevilja bidrag för kvotsocker som har exporterats, när den exportdeklaration som enligt gemenskaprätten krävs för att bevilja sådana bidrag inte har upprättats i förväg.